

VYKONÁVANIE ŽIVNOSTI CUDZÍMI ŠTÁTNYMI PRÍSLUŠNÍKMI S MIESTOM PODNIKANIA V RAKÚSKU

júl 2008

Zahraničné **fyzické osoby** s miestom podnikania v Rakúsku smú ohlasovať a vykonávať živnosť ako tuzemci iba vtedy, ak

- existuje štátna zmluva, na základe ktorej je rakúskym štátnym občanom poskytované v krajine pôvodu cudzinca rovnaké právo (= reciprocita) **alebo**
- legálny pobyt v Rakúsku (právny titul pobytu) pripúšťa vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti, a
- rakúske štátne občianstvo nie je výslovnou podmienkou na vykonávanie živnosti (= tzv. výhrada tuzemcov).

Zahraničné **právnické osoby** alebo **zaregistrované osobné spoločnosti** sú povinné doložiť pobočku registrovanú v obchodnom registri.

OSOBY BEZ ŠTÁTNEJ PRÍSLUŠNOSTI / UZNANÍ UTEČENCI / ŽIADATELIA O AZYL

Osoby bez štátnej príslušnosti (osoby bez štátneho občianstva) a **uznaní utečenci** (= osoby, ktorým bol podľa konvencie o utečencoch poskytnutý azyl) smú vykonávať živnosť vtedy, ak sa **smú zdržiavať** podľa cudzineckého práva s cieľom vykonávania (samostatnej) zárobkovej činnosti v **Rakúsku**. **Žiadatelia o azyl** môžu od 4. mesiaca od podania žiadosti o azyl ohlasovať a vykonávať v Rakúsku živnosť počas trvania svojho práva na pobyt.

ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI ZMLUVNÝCH ŠTÁTOV EÚ / EHS A ŠVAJČIARSKA

Štátni príslušníci zmluvných štátov EÚ / EHS a Švajčiarska požívajú vízovú slobodu (bezvízový pohyb osôb) a slobodu usadiť sa kdekoľvek na území štátu a smú ohlasovať a vykonávať živnosť ako Rakúšania, za predpokladu, že sa na danú živnosť nevzťahuje tzv. výhrada tuzemcov.

ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI TRETÍCH KRAJÍN

Na účely vykonávania živnosti je nutné povolenie na usadenie podľa cudzineckého zákona. Povolenie musí zahŕňať vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti. To sa týka napr. právneho titulu pobytu „neobmedzené povolenie na usadenie“ (zahŕňa tiež závislú pracovnú činnosť) a „obmedzené povolenie na usadenie“ (pri závislej pracovnej činnosti vyžaduje oprávnenie podľa zákona o zamestnávaní cudzincov). Právo na vykonávanie živnosti trvá počas trvania práva pobytu.

Pozor: O prvé povolenie na usadenie je nutné požiadať pred výjazdom do Rakúska v zahraničí prostredníctvom rakúskeho zastupiteľského orgánu (velvyslanectvo, generálny konzulát). Povolenie podlieha stanoveným kvótam (stanovuje ročne spolková vláda). V prípade vyčerpania stanovených kvót alebo v prípade existencie dôvodu odoprenia (napr. zákaz pobytu, nedostatočné finančné prostriedky) nie je možné udeliť povolenie.

Stanovené kvóty sa nevzťahujú na základe Európskej dohody/Dohody EÚ na štátnych príslušníkoch **Bosny a Hercegoviny**, ak chcú vykonávať **obchodnú živnosť**.

Rodinní príslušníci, ako napr. manželia, deti alebo vnuci mladší ako 21 rokov, príp. rodičia, prarodičia so štátnou príslušnosťou k tretej krajine majú rovnaké práva ako štátni príslušníci krajín EÚ/EHS, ak majú vo vzťahu voči štátnemu príslušníkovi krajiny EÚ/EHS **nárok na výživné** a v zmluvnom štáte EÚ/EHS disponujú **oprávnením na pobyt**.

Študenti pochádzajúci z tretích krajín sú oprávnení ohlasovať a vykonávať ako študujúci živnosť počas ich povolenia na pobyt, ak zárobková činnosť nebude prevažovať nad účelom štúdia.

DOKLAD O SPÔSOBILOSTI

Vzhľadom na to, že v zmluvných štátoch EÚ/EHS je prístup k zamestnaniu rôzny, bolo v živnostenskom poriadku stanovené toto uznanie dokladov o vzdelaní štátnych príslušníkov **zmluvných štátov EÚ/EHS a Švajčiarska**, ktorých úlohou je zamedziť diskriminácii:

- **Uznanie** profesijných skúseností a profesijného vzdelávania, ktoré bolo nadobudnuté v inom zmluvnom štáte podľa vyhlášky EHS o uznávaní vzdelania (platí okrem iného pre remeslá, sprostredkovateľov, obchodníkov, oblasť gastronómie, profesie príbuzné remeslám); určité osvedčenia o majstrovských skúškach získané v Nemecku (napr. pekári, pokrývači, mäsiari, stolári) sú postavené na úroveň rakúskych osvedčení a nie je nutné ich preto uznávať.
- **Rovnocenné postavenie** profesijnej kvalifikácie získanej v inom zmluvnom štáte (napr. diplom) s príslušným rakúskym dokladom o spôsobilosti. Toto platí ako **doplnenie k pravidlám o uznávaní alebo v prípade profesií, ktoré nie sú zahrnuté vo vyhláške o uznávaní vzdelania** (napr. v prípade kancelárií na projektovanie stavieb, inžinierskych kancelárií, podnikového poradenstva atď.)

Žiadosti týkajúce sa uznania alebo rovnocenného postavenia sa podávajú na Spolkovom ministerstve hospodárstva a práce (BMWA). Pritom je nutné predložiť potvrdenie orgánu krajiny pôvodu o profesijnej kvalifikácii a ďalšie dokumenty týkajúce sa príslušnej osoby. Ak nie sú tieto dokumenty k dispozícii v nemčine, je nutné zabezpečiť ich overený preklad. Formulár žiadosti vrátane údajov o potrebných podkladoch je možné si stiahnuť na internetovej adrese:

http://www.bmwa.gv.at/BMWA/Schwerpunkte/Unternehmen/Gewerbe/DiplomGewerbTaetig/1_dipl_erkennung_gew_taetigkeiten.htm.

Kladné rozhodnutie Spolkového ministerstva hospodárstva a práce (BMWA) nahrádza rakúsky doklad o spôsobilosti.

Alternatíva uznávacieho konania: Rakúsky doklad o spôsobilosti alebo stanovení „individuálnej“ spôsobilosti. Štátni príslušníci tretích krajín sú povinní doložiť touto formou svoju spôsobilosť, pretože v tomto prípade nie je možné aplikovať uznávacie konanie či konanie o rovnocennom postavení.

POVOLENIE NA USADENIE NA ÚČELY VYKONÁVANIA ŽIVNOSTI

Je nutné si obstarat' **potvrdenie živnostenského úradu** príslušného pre pravdepodobnú lokalitu živnosti o tom, že sú splnené ostatné predpoklady na vykonávanie príslušnej živnosti - v prípade živností upravených predpisom najmä doklad o spôsobilosti alebo úradné rozhodnutie o „individuálnej“ spôsobilosti alebo uznanie zahraničného vzdelania zo strany Spolkového ministra hospodárstva a práce.

Doklad o povolení na usadenie s cieľom samostatného vykonávania živnosti: karta s právnym titulom pobytu vystavená cudzineckým úradom (predtým okrem iného vineta v cestovnom pase)

Príslušné orgány pre povolenie na usadenie

Vo Viedni: oddelenie magistrátu 35, v spolkových krajinách: okresné hajtmanstvo, príp. magistrát, ak je zmocnený krajiniským hajtmanom/krajiniskou hajtmankou, v opačnom prípade úrad krajiniskej vlády.

ŽIVNOSTI S VÝHRADOU RAKÚSKEJ ŠTÁTNEJ PRÍSLUŠNOSTI, PRÍP. PRÍSLUŠNOSTI K ČLENSKÝM KRAJINÁM EHS

- Ohlásenie kominárskej živnosti a puškárskeho remesla pre vojenské zbrane a munície je podmienené rakúskym štátnym občianstvom a bydliskom v tuzemsku.
- Živnosti týkajúce sa sprostredkovania práce, dočasného pridelenia pracovníkov a puškárske remeslá pre nevojenské zbrane a munície môžu ohlasovať iba osoby so štátnou príslušnosťou v krajinách EHS a bydliskom v niektorom zo zmluvných štátov EHS.

Ak niektorú z vyššie uvedených živností ohlasujú spoločnosti, je nutné, aby sídlo, príp. sídlo hlavnej pobočky, zastupiteľské orgány alebo spoločníci-konatel'ia vždy spĺňali tieto predpoklady.

Vykonávanie živnosti prostredníctvom rakúskych spoločností

V prípade chýbajúceho dokladu o spôsobilosti je napriek tomu možné vykonávať živnosť prostredníctvom „rakúskej“ spoločnosti s konateľom, ktorý bude spĺňať ustanovenia predpisov podľa živnostenského práva. U spoločníkov pochádzajúcich z tretích krajín však môže byť odmietnutá registrácia v obchodnom registri, napr. v prípade, že neexistuje pracovné povolenie alebo úradné rozhodnutie Servisu trhu práce (Arbeitsmarktservice) o podstatnom vplyve týchto zahraničných spoločníkov na vedenie spoločnosti.

Tento informačný leták predstavuje výsledok spolupráce všetkých hospodárskych komôr. V prípade otázok kontaktujte príslušnú hospodársku komoru vo Vašej spolkovej krajine. Viedeň, tel. č.: (01) 51450-0, Dolné Rakúsko, tel. číslo: (02742) 851-0, Horné Rakúsko, tel. č.: 05 90 909-0, Burgenland, tel. číslo: 05 90 907-0, Štajersko, tel. číslo (0316) 601-406, Korutánsko, tel. číslo: 05 90 904-0, Salzbursko, tel. číslo (0662) 8888-0, Tirolsko, tel. číslo: 05 90 905-0, Vorarlbersko, tel. číslo: (05522) 305-0
Upozornenie! Tieto informácie nájdete tiež na internetovej adrese www.gruenderservice.at

Servis zakladateľov - Servis rakúskych hospodárskych komôr. Dotlač, kopírovanie a akékoľvek rozširovanie je prípustné iba s výslovným súhlasom rakúskych hospodárskych komôr. Aj napriek dôkladnému spracovaniu nie je možné prevziať zodpovednosť za uvedené informácie a je vylúčená zodpovednosť autora alebo rakúskych hospodárskych komôr.